CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr.1r/p-170/24 Judecătoria Ungheni
Judecător: Ala Ucrainţeva

D E C I Z I E
În numele Legii

05 noiembrie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecătorii Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov
Grefier Doina Știrbu
Cu participarea:
Procurorului Grigorii Ciochinî
Avocatului Mihaela Rotari

a judecat în ședință închisă, în ordine de recurs, recursul avocatului Guțanu Doina în interesele inculpatului Macovei Ion declarat împotriva încheierii și mandatului judiciar emise de Judecătoria Ungheni din 24 octombrie 2024 cu privire la prelungirea măsurii preventive – arestul preventiv, prin care în privinţa lui:

Macovei Ion *****, născut la *****, numărul de identificare: *****, originar și domiciliat în *****;

-s-a admis demersul procurorului în Procuratura raionului Nisporeni, Ciochinî Grigorii s-a prelungit măsura preventivă arestul preventiv, pe termen de 30 (treizeci) zile, pînă la 04.12.2024, ora 21:12, cu eliberarea mandatului judecătoresc.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținînd cont de argumentele recursului, materialele prezentate instanţei, Colegiul,-

C O N S T A T Ă :

1. În procedura Judecătoriei Ungheni se află spre examinare cauza penală de învinuire a lui Macovei Ion care este diferit justiției pentru că, la data de 05 septembrie 2024, la orele 17.30 minute, aflându-se în *****, având scopul satisfacerii poftei sexuale, a pătruns ilegal în domiciliu victimei *****, după care prin constrângere psihică și fizică manifestată în aplicarea violenței verbale și fizice, contrar voinței acesteia a încercat să întrețină un act sexual neconsimțit, însă

din cauza opunerii de rezistență activă nu și-a realizat intenția infracțională până la capăt.

Se învinuiește Macovei Ion, că prin acțiunile intenționate, exprimate în pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și prin acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unui act sexual neconsimțit, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului, nu şi-a produs efectul, acțiuni prevăzute de art.179 alin.(1) și art. 27, 171 alin.(1) Cod penal.

2. În cadrul examinării cauzei penale, la 24 octombrie 2024, procurorul în Procuratura raionului Nisporeni, Ciochinî Grigorii a sesizat instanța cu demers de prelungirea arestului preventiv în privința inculpatului Macovei Ion pe un termen de treizeci zile.

3. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 24 octombrie 2024 s-a admis demersul acuzatorului de stat în Procuratura r-lui Nisporeni, s-a prelungit măsura preventivă „arestul preventiv” în privința inculpatului Macovei Ion pe un termen de 30 (treizeci) zile, până la 04.12.2024, ora 21:12, cu eliberarea mandatului judecătoresc.

4. Manifestându-și dezacordul cu încheierea și mandatul judiciar din 24 octombrie 2024, avocatul Guțanu Doina în interesele inculpatului Macovei Ion le-a atacat cu recurs, solicitând casarea lor, cu aplicarea în privința ultimului a unei alte măsuri preventive mai blînde, non-privative de libertate, și anume arest la domiciliu.

În motivarea recursului declarat notează că, probele anexate de către procuror nu denotă existența riscurilor rezonabile ce ar justifica prelungirea față de Macovei Ion a măsurii preventive – arestul preventiv, fiind lipsa circumstanțelor excepționale în acest aspect, cel din urmă are loc permanent de trai, se obligă să se prezinte la toate chemările instanței de judecată, fiind angajat în cîmpul muncii, deși anterior a fost supus răspunderii penale, antecedentul penal fiind stins, se învinuiește de comiterea unei infracțiuni ușoare și una mai puțin gravă, obligîndu-se de a preda toate actele de identitate care i-ar facilita părăsirea teritoriului țării.

5. În fața instanței de recurs avocatul desemnat Mihaela Rotari și inculpatul Macovei Ion au pledat pentru admiterea cerințelor formulate în recurs pe motivele și cu argumentele expuse în el, solicitând înlocuirea măsurii preventive din arest preventiv în altă măsură neprivativă de libertate, în situația în care ultimul dispune de loc permanent de trai, iar riscurile invocate de acuzator nefiind probate și nu sunt actuale, de rând ce cauza se află pe rolul instanței de fond.

Contrar celor solicitate de apărare, procurorul participant Grigorii Ciochinî a pledat pentru respingerea recursului declarat de avocat în numele inculpatului Macovei Ion ca fiind nefondat, păstrând fără modificări încheierea judecătorească

ca una legală și întemeiată, fiind bazată pe împrejurările cauzei și riscurile stipulate în conținutul demersului formulat, care și-au păstrat actualitatea.

6. Verificând temeinicia cerințelor recurentei în raport cu materialele puse la dispoziția instanței pentru soluționarea cauzei, ascultând discursurile participanților procesului, Colegiul prin respingerea recursului ca nefondat, în temeiul de drept prevăzut la art. 312 alin. (5) pct. 2) Cod procedură penală, va păstra fără modificări soluțiile atacate.

Conform art.312 alin.(5) pct.2 Cod de procedură penală, *în urma controlului judiciar efectuat, instanţa de recurs respinge recursul.*

7. În motivarea ei, Colegiul reține, aplicarea corectă cazului din speță a normelor internaționale și celor naționale, ce reglementează dreptul persoanei la libertate și condițiile de restrângere a acestui drept, precum și dispozițiile legislației naționale cu privire la modul, condițiile și temeiul aplicării și prelungirii arestului preventiv, care la art. 5 alin. (1) lit. c) a Convenției garantează dreptul persoanei la libertate și la siguranță, stipulând, că *nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănui că a săvârşit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârşirea acesteia,* principiul *legalității* fiind aplicabil în același timp atât fondului, cât și procedurii.

În cauza Vasiliciuc v. Moldova (hot. din 02.05.2017) CtEDO a reamintit că articolul 5 al Convenției coroborat cu articolele 2, 3 și 4, protejează securitatea fizică a persoanei; scopul său principal fiind împiedicarea privării arbitrare sau nejustificate de libertate, reieșind din faptul, că nicio privare de libertate nu este compatibilă cu Convenția, decât dacă este legală și în conformitate cu procedura prevăzută de lege, referindu-se în esență la dreptul național, ce va fi adus în concordanță cu principiile internaționale, obligând angajații statului să respecte în tot normele juridice de fond și de procedură.

Or, atunci când este în discuţie o chestiune atât de importantă precum dreptul la libertate, autoritățile naționale trebuie să demonstreze în mod convingător caracterul necesar al detenției, privarea de libertate a persoanei urmând a fi dispusă doar atunci când *ea este bănuită de comiterea unei infracţiuni, fiind necesară împiedicarea continuării activității criminale, precum şi prevenirea unei eventuale eschivări după comiterea acestei, efectuându-se doar în cadrul unei proceduri penale declanşate* (*hot. Ciulla vs. Italia şi Jecius vs. Lituania*).

În cauza Kurt v. Turcia, CtEDO a menționat, că *orice privațiune de libertate trebuie să respecte nu numai normele de fond şi procesuale din legislația națională, dar trebuie să corespundă însuşi scopului art. 5 de a proteja individul de o acțiune arbitrară, p*entru aceasta fiind necesare motivele rezonabile de a

presupune, că persoana privată de libertate a comis o infracțiune, art. 5 par. 1), c) garantând temeinicia acestei măsuri și caracterului său nearbitrar.

Potrivit pct. 3 a Recomandării nr. (80) 11 a Comitetului de Miniştri a Consiliului Europei *detenţia provizorie nu poate fi ordonată decât dacă persoana în cauză este bănuită de comiterea unei infracţiuni şi sunt motive serioase de a se crede, că există unul sau mai multe dintre următoarele pericole: cel de fugă, cel de obstrucţionare a justiţiei, ori acela ca acuzatul să nu comită o nouă infracţiune gravă*.

În plus, principiul proporționalității impune, ca atunci când se ia o măsură privativă de libertate, trebuie să se aibă în vedere necesitatea realizării unui echilibru între necesitatea într-o societate democratică de apărare a interesului public și importanța dreptului la libertate al inculpatului. Pentru aspectele mai sus prezentate, Colegiul penal constată că acest echilibru este respectat, măsura preventivă luată în privința inculpatului fiind proporțională cu necesitatea apărării într-o societate democratică a interesului public.

În conformitate cu art. 25 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni.

În sensul art. 176 alin. (1) Cod procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate ... numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică.

Potrivit art. 186 alin. (4) Cod procedură penală, termenul arestului poate fi prelungit doar atunci când alte măsuri preventive neprivative de libertate nu sunt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestului preventiv și și-au păstrat actualitatea condițiile și criteriile stipulate la art. 175, 176 și 185, fiecare perioadă de prelungire, conform alin. (5) nu poate depăși termenul de 30 de zile.

Potrivit alin. (9) art. 186 Cod procedură penală, prelungirea termenului de arest preventiv se dispune cu respectarea condițiilor stabilite de prezentul cod pentru aplicarea inițială a măsurii de arest preventiv. Suplimentar, la soluționarea demersului privind prelungirea termenului de arest preventiv, judecătorul de instrucție sau, după caz, instanța de judecată are obligația să examineze dacă, pentru înlăturarea riscurilor ce au determinat aplicarea măsurii de arest preventiv, este suficientă aplicarea altor măsuri preventive neprivative de libertate și dacă

există sau nu temeiuri relevante și suficiente pentru prelungirea măsurii de arest preventiv.

La fel, conform alin. (10) art. 186 Cod procedură penală, prelungirea duratei de arestare preventivă se decide de către judecătorul de instrucție din circumscripția în raza teritorială a căreia se efectuează urmărirea penală sau de către instanța de judecată care examinează cauza, în baza demersului procurorului. În cazul în care, din motive întemeiate, instanța de judecată, în procedura căreia se află cauza penală, este în imposibilitate să soluționeze demersul privind prelungirea arestului preventiv, acesta se distribuie, în ordinea stabilită, unui alt judecător.

În sensul art. 329 alin. (1) Cod procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, din oficiu sau la cererea părților și ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului. O nouă cerere de aplicare, înlocuire sau revocare a măsurii preventive poate fi depusă dacă au apărut temeiuri pentru aceasta, dar nu mai devreme decât peste o lună după ce încheierea precedentă privind această chestiune a intrat în vigoare sau dacă nu au intervenit noi împrejurări care condiționează noua cerere.

Cu caracter de recomandare Plenul Curții Supreme de Justiție în Hotărârea nr. 1 din 15.04.2013 cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu, menționează, că pentru aplicarea și prelungirea măsurilor preventive urmează a fi acumulate date obiective ce ar confirma ”*bănuiala rezonabilă*”, precum și prezența unui din riscurile stipulate de legiuitor: *eschivarea de la urmărirea penală sau instanță; împiedicarea bunei desfășurări a justiției prin exercitarea presiunii asupra martorilor, nimicirea sau deteriorarea mijloacelor de probă sau împiedicarea în orice alt mod la stabilirea adevărului în procesul penal; săvârșirea altor infracțiuni; cauzarea dezordinii publice.*

Pericolul eschivării trebuie să fie considerat în lumina elementelor vizavi de caracterul persoanei, personalitatea acesteia, domiciliu, ocupație, bunuri, legăturile de familie și oricare alte legături cu țara în care este urmărită.

8. Drept urmare, instanța de fond, cu referire la datele obiective a speței și prin prisma jurisprudenței CtEDO aplicabile cauzei date, corect a concluzionat oportunitatea menținerii în continuare a lui Macovei Ion în starea de arest preventiv, păstrându-se și în continuare temeiurile de fapt și aspectele de drept ce i-au justificat arestarea preventivă, în prezența necesității de asigurare a derulării normele a procesului judiciar, persistînd riscul de eschivare a inculpatului de a se prezenta la chemările instanței, și ca urmare de răspunderea și pedeapsa penală, în cazul în care i se va dovedi vinovăția, ducând la o tergiversare nemotivată a finisării cauzei cu înfăptuirea actului de justiție calitativ și în termeni rezonabili.

Cât privește riscul comiterii altor infracțiuni în cazul unei eventuale eliberări de sub arest, acesta este confirmat prin informațiile din revendicarea eliberată pe numele lui Macovei Ion, din care rezultă că acesta nu este la prima abatere de lege, anterior de fiind supus răspunderii penale.

Pe motivele supra enunțate, Colegiul reține caracterul declarativ al afirmațiilor apărării privind neargumentarea de către procuror și instanță a riscurilor ce justifică necesitatea deținerii lui Macovei Ion în arest preventiv, or tocmai cele menționate denotă temeinicia respectivei hotărâri.

9. Or, chiar și în cazul în care inculpatul Macovei Ion dispune de un loc permanent de domiciliu, nu este nici o siguranță că nu-l va părăsi pentru a se eschiva de la răspunderea sau pedeapsa penală, în cazul în care i se va stabili vinovăția. Existența unui loc de domiciliu nu înlătură riscul eschivării învinuitului, or, eschivarea se poate realiza cât în afara statului de reședință, atât și în interiorul acestuia. Circumstanțele cauzei nu au dovedit existența unei legături îndeajuns de puternice cu locul de reședință încât să excludă orice dubiu de eschivare a inculpatului.

Reieșind din cele enunțate Colegiul conchide lipsa temeiurilor pentru înlocuirea măsurii preventive în privința inculpatului Macovei Ion, argumentele invocate de apărare ne având forța convingerii, pe când prelungirea arestului preventiv pe un termen de treizeci zile, aflându-se în concordanță cu legea procesual penală internă și în raport cu garanțiile acordate de legea internațională, motiv pentru care hotărîrea și mandatul judiciar vor fi păstrate fără modificări.

În conformitate cu art.312 alin.(5) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,-

D E C I D E:

Recursul avocatului Guțanu Doina în interesele inculpatului Macovei Ion declarat împotriva încheierii și mandatului judiciar emise de Judecătoria Ungheni din 24 octombrie 2024 cu privire la prelungirea măsurii preventive – arestul preventiv, în privinţa lui **Macovei Ion** *****, se respinge ca nefondat, cu menținerea respectivelor hotărâri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, Judecători: